

КАК ДА СИ НАПРАВИМ

ДОБРОВОЛЧЕСКИ
КЛУБ

- ✓ В УЧИЛИЩЕ
- ✓ В УНИВЕРСИТЕТА
- ✓ В ОФИСА

Проектът „Млади доброволци: Насърчаване на доброволчеството в българските училища и университети“ се финансира в рамките на Програмата за подкрепа на НПО в България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.

Цялата отговорност за съдържанието на този документ се носи от Фондация „Герои на времето“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Програмата за подкрепа на НПО в България. www.ngogrants.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

#1 ОБЩО ЗА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО

Речник	5
Доброволчество в България – TimeHeroes	6
Как доброволецът помага на другите, но и на себе си	7
Защо с колегите от работа да станете доброволци	11

#2 АЗ СЪМ КООРДИНАТОР НА КЛУБ. АМИ СЕГА?

Мотивация на героите в Клуба	15
Правилата в нашия Клуб	17
Роли	17

#3 ДОБРОВОЛЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ

Видове инициативи	19
Доброволчество, основано на умения	20

#4 ОРГАНИЗИРАНЕ НА СОБСТВЕНА МИСИЯ

Да измислим инициативата	24
Да разгласим предстоящата инициатива	26
Връзка с доброволците	30

#5 ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНИЦИАТИВА

Ясни задачи	32
Снимки	32

#6 СЛЕД ИНИЦИАТИВАТА

Благодаря!	34
Резултати	36
Обратна връзка	36

**#1 ОБЩО ЗА
ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО**

РЕЧНИК

Доброволецът е човек, който по собствено желание отделя от времето си безвъзмездно, за да помогне на други хора, организации или институции. Доброволецът извършва работа според интереса и личната си мотивация.

Доброволецът може да е на 10, може да е на 100 години, може да помага със специални умения или да прави нещо за първи път, може да доброволства сам вкъщи пред компютъра или навън с десетки други, може да отдели един час веднъж, може да помага по час на ден с години. Всеки доброволец е ценен и важен. За по-кратко и вярно в TimeHeroes го наричаме „герой“.

Доброволчеството (доброволният труд) е всяка дейност извън трудовите и служебни правоотношения в полза на несвързани лица, организации или институции, извършвана по собствен избор и без възнаграждение. Трудът на доброволците не се заплаща, но може да бъде поощрен чрез награди, сертификати и пр. Доброволчеството се предприема най-вече в полза на организации с идеална цел или на общността. Доброволният труд не обхваща само социалния сектор, а и дейности в културната, религиозната, спортната и политическата сфери.

Към настоящия момент в България няма закон за доброволчеството. Доброволният труд се полага въз основа на спазване на всички закони на страната и спазване на принципи като безвъзмездност на труда, зачитане на правата и благосъстоянието на доброволците и осигуряване на необходимата им подкрепа.

Доброволческата инициатива е организирана форма на доброволческа дейност с ясно определена цел, в която в която има две страни – на предлагач доброволен труд и на приемащ доброволен труд. Тъй като за нас доброволците са герои, в TimeHeroes наричаме доброволческите инициативи „мисии“.

ДОБРОВОЛЧЕСТВО В БЪЛГАРИЯ –

TIME
HEROES
.ORG

TimeHeroes е платформа, която свързва хората, които искат да помагат, с каузите, които имат нужда от подкрепа. Доброволците са **герои на времето**, защото най-ценният ресурс на един човек е времето (плюс уменията, знанията и способностите). А щом искаш да помогнеш, значи си герой. Не от тези, които летят и убиват лошите, а от тези, които правят света по-добър стъпка по стъпка.

Платформата стартира през януари 2012 г. с едва десет мисии, но с амбицията да се превърне в мястото, което да събира информация за всички актуални доброволчески инициативи в България. Радваме се, че три години по-късно това е факт – timeheroes.org е най-популярната платформа за доброволчество в страната. Към момента (март 2015) имаме публикувани над 900 мисии и над 24 000 регистрирани доброволци, включили се в каузи близо 39 000 пъти.

КАК ДОБРОВОЛЕЦЪТ ПОМАГА НА ДРУГИТЕ, НО И НА СЕБЕ СИ

Освен че правиш възможни безброй каузи, когато доброволстваш правиш нещо хубаво и полезно не само за общността си, но и за себе си.

Доброволството те среща с **нови и интересни хора**. Участието в различни инициативи дава силно усещане за смисъл, а също така е страхотен, а често и забавен, начин да прекараш свободното си време. Не се изненадвай, ако благодарение на някоя инициатива срещнеш нов верен приятел!

Не само това, а и помагаш на развитието си в кариерен план.

Хората, които ще срещнеш доброволствайки, са безценен източник на информация относно свободни позиции, обучения, стипендии и стажове. В работата неизбежно ще научиш кои други организации са активни по темата и с кого трябва непременно да се запознаеш. Дори инициативата, на която даряваш време, да не е тясно свързана с желаната сфера, разговаряй с хората около теб, разказвай им със страст за това, което искаш да правиш, и е много вероятно да стигнеш до правилните хора. Ако се представиш добре, организацията може да ти даде препоръка и сертификат, които да ти послужат пред бъдещи работодатели.

Доброволството **развива и твоите умения и знания**. Може да са специфични за конкретна сфера, ако по-продължително се включваш в доброволчески инициативи в нея (пр. работа с деца; права на човека). Благодарение на това ще имаш предимство пред твоите колеги, които нямат опит, защото ще можеш да свидетелстваш за резултатите, които си постигнал/а, или за наблюденията ти за това кои стратегии работят в

конкретната сфера. Тези умения и знания често се придобиват само в практиката, а не в училище или университета. Това е причината все повече **университети и работодатели** да очакват кандидатите за местата им да покажат повече от диплома за образование – очакват да видят дейни личности с опит.

Развиваш и уменията, които са приложими във всякакви сфери и ситуации. Такива са например уменията за управление на времето, координиране на проект или процес, говорене пред публика, работа в екип и ефективно общуване, умения по продажби, изобретателност и творческо мислене. Трудно е да намериш първата си работа, когато всички места са за хора с предишен трудов стаж. Доброволческият опит може да ти послужи като доказателство за придобити знания и умения.

Доброволството ти дава и свободата да изпробваш работата в нова за теб сфера, без да поемаш голям ангажимент и риск (като смяна на специалността) или без да напускаш настоящата си работа. Можеш да опиташ различни роли, организации, теми и сфери на работа. Като доброволец можеш да опиташ и дали конкретна организация е подходяща за твоето работно място. Ако се представиш добре, доброволческият ти опит там ще бъде голям плюс при евентуално кандидатстване.

ЗАЩО РАБОТОДАТЕЛИТЕ ЦЕНЯТ ДОБРОВОЛЧЕСКИЯ ТИ ОПИТ

По света бизнесът от години категорично заявява, че доброволчеството е ценност. В изследване на социалната мрежа за делови контакти LinkedIn **41%** от работодателите казват, че считат доброволческата работа за също толкова важна, колкото платената, а **20%** са взели решение за наемане на база на доброволчески опит – при избор между двама еднакво квалифицирани кандидати, са давали предимство на този, който е бил доброволец. През 2011 г. LinkedIn добави секция „доброволчески опит“ в профилите на потребителите с обяснението, че това е била една от най-желаните секции. Според говорител на компанията „Хората осъзнават, че един от начините да изпревариш конкуренцията е чрез доброволен труд. В тази икономика не трябва да седиш на дивана. Намери неправителствена организация, която се нуждае от помощ, и изгради набор от умения, докато правиш добро.“

Придобиването на умения и знания като доброволец прави човек по-предпочитан от работодателите.

При проследяване на повече от **70 000 безработни хора в САЩ** между 2002 г. и 2012 г. е установено, че тези, които са доброволствали, са имали **27%** по-голям шанс за намиране на работа, отколкото онези, които не са го направили. Според авторите на изследването „Доброволчеството като път към осигуряване на заетост“ именно придобиването на умения и знания като доброволец прави човек по-предпочитан от работодателите.

Според проучване във Великобритания от 2009 г. три четвърти (72%) от работодателите казват, че доброволчеството може

да има положителен ефект върху кариерата на човек, а половината (49%) заявяват, че доброволческият опит е релевантен и трябва да бъде вземан предвид (дори когато по никакъв начин не е свързан с дейността на компанията/организацията). Работодателите смятат, че трите най-важни умения, придобивани чрез доброволческа дейност, са: работа в екип (56%), изграждане на увереност (50%) и комуникативни умения (39%).

И още, работодателите ценят доброволческия опит, тъй като свидетелства за добро управление на времето, за самоинициативност, за готовност за излизане извън зоната на комфорт, за определени социални умения, за способност за спазване на ангажименти, за развити изобретателност и творческо мислене. Неправителствените организации ценят ангажираността с тяхната сфера на работа. Много по-силно впечатление ще направи кандидатура на човек, който не

просто казва, че се интересува от сферата – например опазване на околната среда, но и се е включвал в няколко инициативи тясно свързани с нея – залесяване, наблюдение и преброяване на птици, насърчаване на рециклирането и т.н. Този опит показва, че действително се интересува и искаш да се посветите на темата.

През 2016 г. TimeHeroes стартира кампанията „Доброволчеството е ценност“. Поканихме десетки компании и организации, сред които компании-лидери в своите браншове, да подпишат декларацията на работодателите в България. Заявявайки своя ангажимент да зачитат доброволческия опит при подбора на кандидати, както и да развиват доброволчеството в структурите си, подписалите целят допълнително да стимулират младите хора да даряват своите време и умения в подкрепа на значими обществени каузи.

Много по-силно впечатление ще направи кандидатура на човек, който не просто казва, че се интересува от сферата, но и се е включвал в няколко инициативи, тясно свързани с нея.

ЗАЩО С КОЛЕГИТЕ ОТ РАБОТА ДА СТАНЕТЕ ДОБРОВОЛЦИ

Чувството за смисъл е силен двигател за повечето хора. Създаването на условия за служителите в една компания да бъдат доброволци за каузи, в които вярват, е начин да се задържат най-талантливите в екипа.

Много компании дават възможността на служителите си да прекарат определен брой от работните си дни вместо в обичайните си задължения, в доброволческа работа по свой избор. Това може да е част от програмата им за корпоративна социална отговорност или да е просто резултат от осъзнаването, че е добре за бизнеса служителите да са удовлетворени и да намират смисъл и собствена мотивация.

Друга тенденция е насърчаването на доброволчество, основано на умения. Виж повече за него в секцията „Доброволчески инициативи“.

Независимо дали доброволството вече е част от политиката на компанията, в която работиш, включването в различни инициативи със сигурност ще повиши духа в екипа ви, ще разчупите ледовете, ако още не сте, ще разнообразите рутината, ако е успяла да ви хване. Не всеки тиймбилдинг е свързан с пътуване, отсядане в хотел, наемане на специален екип хора, които да ви занимават. Пробвай. Хвани няколко колеги и прекарайте следващата неделя като готвите в социалната кухня в града ви и виж как се отразява това на екипния дух.

ПО ДУМИТЕ НА САМИТЕ ДОБРОВОЛЦИ

„Ако мислите, че часовете, които ще отделите, за да почетете книжки на деца в дом, да дарите кръв или да помогнете в новата библиотека, са подарък за някой друг, с изненада ще установите, че те всъщност са подарък към вас самите.“

– Бояна Петкова, доброволец

„Доброволствайки, усещате по-добре времето си. Буквално усещате, че то се удължава и е по-пълноценно. Освен това, както някъде прочетох и мигновено се съгласих – доброволчеството е секси, дори и в CV-то.“

– Диана Недева, доброволец

„Наистина смислен начин както за подкрепа на достойни каузи, така и за научаване на нови неща, полезни умения.“

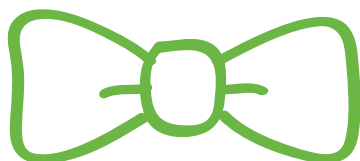
– Виолета Бабалева, доброволец

Още мнения на доброволци виж на timeheroes.org

**#2 АЗ СЪМ КООРДИНАТОР
НА КЛУБ. АМИ СЕГА?**

Координаторът на доброволчески клуб има няколко важни функции. Освен да запали искрата и да намери съмишленици, координаторът е човекът, който поддържа желанието за геройства на членовете на Клуба, който е **най-инициативен** (поне в началото) по търсенето на интересни за групата доброволчески дейности. От първия координатор зависи да начертае план за структурата и съществуването на Клуба, така че Клубът да е устойчив и да просъществува във времето. Координаторът не е човекът, който трябва да върши цялата работа, но от него може да дойде идеята **как да се разпределят задачите** между членовете на Клуба.

МОТИВАЦИЯ НА ГЕРОИТЕ В КЛУБА

Поддържането на желанието за доброволчество и участие в Клуба вероятно е най-важната роля на Координатора. Ето какво да имаш предвид:

- Човек е мотивиран, когато знае, че това, което прави, допринася за смислена кауза и развива самия него. Виж повече за това какво носи доброволческият опит на доброволеца по-горе.
- Клубът може да издава на активните герои сертификат за доброволчество след определен период от време или брой инициативи.
- Дай на доброволците от Клуба конкретни роли и отговорности. Това може да са например свързване с местните медии; общуване с администрацията на училището/университета; заснемане на мисията и съхранение на снимките; управление на Фейсбук/Туитър профила на Клуба; изпращане на благодарности на участвалите герои и др.
- Формулирай добре задачите на доброволеца, създавай възнаграждаващи роли. Нека е много ясно какъв е ангажиментът на доброволеца.
- Зачитай приноса на доброволеца и оценявай времето, усилията и добрите му идеи. Изказвай благодарност. (Повече виж в секцията „След инициативата“.)
- Чувството за принадлежност към общност и екип е мотивиращо. Създавай и възможности за осъществяване на социални контакти, за нови познанства/приятелства, за забавление.

Желанието за победа също може да е силна мотивация. Регистрирай отбор на Клуба на TimeHeroes.org, трупайте точки и медали за всяка осъществена мисия и се състезавайте с други училища, факултети, университети или с колегите от съседния офис.

КАК ДА СЪЗДАМ ОТБОР?

1. Влез в профила си или се регистрирай, ако идваш за първи път (timeheroes.org)
2. Отиди в раздел „Отбори“
3. Избери „Създай отбор“:
 - Кръсти отбора;
 - Качи картинка за лого на отбора;
 - Напиши няколко думи за вас в описанието, от кое училище/ университет, факултет или фирма сте.
4. За да се включиш във вече съществуващ отбор, отиди надолу в страницата и въведи името му в полето „Търси отбор“
5. Когато намериш отбора, кликни върху логото или името му
6. В страницата на отбора ще видиш бутон „Включи се“

КАК ДА СЪЗДАМ МИСИЯ?

1. Влез в профила си. Отиди на „Мисии“, „Създай мисия“.
2. Попълни автоматично отворилите се полета за „Създаване на организация“. Името трябва да е същото като това на отбора ви. В тези полета попълвай информация единствено за самата организация (Клуба), а не за мисията.
3. Кликни „Следва: създаване на мисия“
4. Ще получиш от TimeHeroes линк на мисията. Сподели с всички членове на Клуба, за да съберете точките!

ПРАВИЛАТА В НАШИЯ КЛУБ

За да работи гладко вашият Клуб и да предотвратите недоразумения и конфликти между героите в него, добре е всички да обсъдите и да приемете правила, които ще спазвате в Клуба ви. Като координатор можеш да предложиш на доброволците в Клуба да ползват примерните правила от TimeHeroes на timeheroes.org/bg/pages/coop (в края на страницата).

РОЛИ

В зависимост от това колко голям очакваш и искаш да стане Клубът, може да е добра идея да разпределиш роли на всеки негов член или на групи от членове.

Когато мислиш за това какви функции и роли трябва да изпълняват членовете на Клуба, може да го разглеждаш като организация в умален мащаб. Вероятно ще има нужда от доброволец, който да:

- общува с администрацията на училището/университета/офиса;
- създава плакатите, листовките и изображенията, които ползвате, за да обявите и популяризирате инициативите си;
- се свързва с медиите, за да разгласят предстоящата ви инициатива;
- заснема инициативите ви и да съхранява снимките;
- управлява Фейсбук/Туитър профила на Клуба, да пише разкази за миналите ви инициативи;
- изпраща благодарности на включилите се доброволци, които не са членове на Клуба ви, както и да поддържа връзка с тях за бъдещи дела.

#3 ДОБРОВОЛЧЕСКИ ИНИЦИАТИВИ

ВИДОВЕ ИНИЦИАТИВИ

Има различни видове доброволчески мисии, в които Клубът може да доброволства.

Първият вид е **собствената мисия** – инициатива, която Клубът сам започва и осъществява. Това може да е вътрешна собствена мисия, засягаща само учениците/студентите в училището/университета или само колегите от една фирма. Например размяна на учебници в края на учебната година или подобряване на средата в/около офиса. Собствената мисия може да е отворена и към общността на квартала, града или дори цялата страна. В такава мисия могат да се включват други младежи и граждани от местните общности.

Вторият вид мисия е **външната мисия** – Клубът се включва в доброволчески инициативи и каузи, организирани от друг, например неправителствена организация (НПО) или неформална група.

Друг начин да разграничим типове мисии е според продължителността (еднократни – дългосрочни), необходимостта от специфични умения, както и дали доброволчеството се извършва на конкретно място, по интернет или по друг начин. Няколко примера:

- еднократно или многократно доброволчество, което не изисква специфични умения – Помагай с готвенето и/или работи с деца в кухня за бедни
- дългосрочно доброволчество – Бъди доброволец в „Музейко“
- кауза, изискваща малко време и достъп до компютър – Опиши интересна снимка, човек или предмет, на незрящи
- доброволчество, основано на умения, с кандидатстване – Търсят се специалисти за център за деца с аутизъм в Пловдив

ДОБРОВОЛЧЕСТВО, ОСНОВАНО НА УМЕНИЯ

Ти и доброволците в Клуба владееете умения или знания на професионално ниво? Приложете ги като подкрепите кауза или организация, която иначе не би могла да си позволи услугите ви. Този вид доброволчество, основано на умения (skill-based volunteering), е нарастваща глобална тенденция – хора помагат на каузи не само с времето си, а със специфичните си знания и умения. По този начин ще получите по-силно усещане за смисъл, удовлетворение и резултат от действията си, а времето, което дарявате като доброволци, ще има много висока добавена стойност. „Професионалното“ доброволчество е изключително подходящо, ако търсите начини да помагате с онова, в което сте наистина добри.

Много организации например имат нужда уеб дизайнер да пипне сайта им или SEO специалист да им помогне повече хора да разберат за каузата им; юрист да ги съветва от време навреме за не повече от час; счетоводител да им помогне да подадат годишния си отчет пред НСИ; фотограф да заснеме тяхна инициатива и така да им помогне да запалят нови доброволци или дарители.

За да проверим интереса към „професионалното“ доброволчество, през 2014 г. създадохме нова секция на сайта си – „Таланти“, която позволява на професионалисти да предлагат специфичните си знания и умения (например счетоводство, фотография, IT, право и т.н.) на НПО про боно. Към момента над 550 души са регистрирали своите „таланти“, като с 400 от тях са се свързали близо 130 НПО общо 1363 пъти.

Ти и доброволците в Клуба можете да станете нечии персонални герои като публикувате талантите си на timeheroes.org/bg/talents.

ИДЕИ ЗА СОБСТВЕНИ МИСИИ

- **Приюти за животни** – Разхождайте и играйте с животните, преживели насилие, за да свикнат да общуват с хора – това ще повиши шансовете им да бъдат осиновени. Съберете храни и аксесоари за животни и ги дарете на приюта в града/селото ви. Потърсете най-близкия приют на tinyurl.com/priuti; мисията на Animal Rescue Sofia на timeheroes.org/bg/arsofia/kucheta-razhodka.

- **Първи учебен ден** – Съберете комплекти за началото на учебната година и ги дарете на деца, които не могат да си ги позволят. Нови или добре запазени ученически раници, несесери, пособия за писане и рисуване, тетрадки.

- **Хранителни банки** – Организирайте кампания за набиране на основни хранителни продукти. Подходящи са пакетирани, консервни и други храни, които не се съхраняват в хладилник и не се развалят бързо. Брашно, олио, ориз, боб, леща, риба и месо в консерви, сушени плодове. Също хигиенни продукти като сапун, паста и четки за зъби, тоалетна хартия, памперси и превръзки. Даренията може да са за местен приют за бездомни хора, кризисен център за пострадали от домашно насилие, център за бежанци. Свържете се предварително с мястото, на което искате да дарите, за да разберете какви са изискванията към храната и продуктите, за да бъдат приети като дарение.

- **Нашият квартал** – Организирайте почистване и подобряване на средата в квартала. Ремонтване на детската площадка, преобоядисване на огради, засаждане на цветя покрай тротоарите. Освен всичко, това е добър начин Клубът да се отвори към местната общност и да привлече съмишленици за бъдещи мисии.

- **Местни организации** – Проучете какви организации работят в града/селото ви и се включете като доброволци в работата им. В НПО портала (ngobg.info) има база данни с неправителствени организации в България. Информация може да потърсите в кметството и дори местните медии.

- **Абитуриенти** – Организирайте събиране на костюми и рокли за абитуриентските балове на младежи, които не могат да си позволят разходите по закупуването им.
- **Библиотека** – Проверете дали библиотеката в града, училището или университета ви се нуждае от доброволци (или книги).

- **Кухня за бедни** – Помогнете в приготвянето и сервирането на храна в кухня за бедни. Попитайте в кметството, религиозните храмове също може да знаят къде има такава кухня в града/селото ви.
- **Околна среда** – Потърсете дали в града/селото ви има туристическо дружество, природозащитен туристически център или организация, работеща за опазване на околната среда. Може да има инициативи, в които да се включите – като поддържане на маркировка на пътеките в природен парк, почистване на планината или организиране на информационни кампании.

#4 ОРГАНИЗИРАНЕ НА СОБСТВЕНА ИНИЦИАТИВА

Вече сте решили каква мисия искате да осъществите. За да може се включи, светът трябва да научи за нея. **Три** са въпросите, на които трябва да си отговорите: **Какво, как и кога** ще кажете на света?

ДА ИЗМИСЛИМ ИНИЦИАТИВАТА

За вас е абсолютно ясно какво точно ще представлява мисията. Значи и другите ще разберат, нали така? Всъщност това зависи изцяло от вас – ваша е задачата да си изясните подробностите около мисията и да ги направите разбираеми за хора, които за първи път чуват за нея.

Един от добрите начини да се подготвите? **Седнете и опишете инициативата.** Когато сте доволни от написаното, прочетете го на някого, който не знае нищо за нея. Помолете го да преразкаже това, което е разбрал. Основните въпроси, на които трябва да може да отговори правилно след вашето представяне, са: Какво? Кога? Къде? Защо е важно и интересно? Как мога да се включа/ какви ще са задачите ми? Кой е организаторът и как да се свържа? Този подход ще ви помогне и да забележите подробности по протичането на мисията, за които не сте помислили досега.

Най-общо, една добра обява за доброволци трябва да отговаря на следните критерии:

- Отговаря на въпросите кой е организаторът, къде и кога ще се случва и какво ще се прави.
- Отговаря на въпроса „защо“ (т.е. каква е каузата, от какво има нужда) по вълнуващ, ясен и атрактивен начин.
- Съдържа информация за това каква е дейността на организацията, каква е мисията ѝ; как включването на доброволци ще допринесе за каузата/инициативата; какво ще донесе на самите доброволци включването.
- Дава конкретика за дейностите и какво ще се очаква от доброволците.
- Съдържа цялата необходима допълнителна информация (например покриване на разходи, осигуряване на храна; план при лошо време и пр.).
- Има ясни инструкции за включване (записване/кандидатстване).
- Написана е интригуващо, вдъхновяващо, мотивиращо, атрактивно; кратко, стегнато, конкретно; честно, без да подвежда; силен текст с жив, приятелски, неекспертен език.
- Публикувана е не твърде късно (поне две седмици преди началото на инициативата), но и не твърде рано (ако сте пуснали обява два месеца преди старта, има голяма вероятност част от записалите се да забравят, или плановете им да се променят).

ДА РАЗГЛАСИМ ПРЕДСТОЯЩАТА ИНИЦИАТИВА

Ето няколко начина да разгласите инициативата, която организирате, и да привлечете доброволци за нея (освен членовете на Клуба ви).

1. **Създайте Фейсбук събитие**, поканете приятели, споделете в подходящи групи.
2. **Плакати и листовки**
 - a. **Важната информация** отговаря на въпросите: Какво? Кога? Къде? Защо е важно и интересно? Как мога да се включа? Кой го организира и как да се свържа? Колкото по-ясно напишете и оформите плакатите и листовките си, толкова по-вероятно е някой да се включи в мисията ви. Обикновено хората не отделят от времето си за нещо, което не разбират какво е или какво точно се очаква от тях.
 - b. Кои са хората, които искате да привлечете за мисията? Къде е най-вероятно да ги откриете? Отговорите на тези въпроси ви насочват за това къде да поставите плакатите/ листовките. Например, ако търсите ученици или студенти, помислете къде, освен в училище или университета, се събират те – спортен център, заведение, библиотека, кино.
3. **Медии** – пратете им кратка и ясна информация няколко дни преди самата инициатива.
4. **Вестници** – Помолете главните редактори на училищния и на местния вестник да публикуват обява за мисията ви или да приложат във всеки брой листовка с информация. Поканете техен репортер да отрази мисията или пратете кратък разказ със снимки след осъществяването ѝ.

5. **Таблата с обяви** пред кметството например, до университета, училището и т.н. са добро място за реклама на предстоящата ви мисия. Преценете дали трябва да поискате разрешение преди да залепите плакатите си.
6. **TimeHeroes.org** – Ако мисията ви е подходяща за всеки, а не само за членове на Клуба, публикувайте я в платформата от големия оранжев бутон „Създай мисия“.
7. **В училище: Часът на класа** е добра възможност за разгласяване на мисията ви сред съучениците ви. Ако училището ви има много класове, разпределете между членовете на Клуба кой на кой клас ще каже.
 - a. Подгответе предварително какво ще кажете пред класовете, така че да сте ясни и бързи. Важната информация отговаря на въпросите: Какво? Кога? Къде? Защо е важно и интересно? Как мога да се включа? Кой го организира и как да се свържа?
 - b. Ако имате плакати или листовки с информация за мисията, можете да ги оставите в класните стаи. Ако сте създали Фейсбук събитие или група за мисията, напишете линк на дъската.
 - c. Добра идея е да поискате предварително позволение от учителите, в чиито часове искате да влезете, така че да не прекъснете часа им неуместно и да ви разрешават да влизате и в бъдеще.
8. **Местни и национални организации** – Свържете се с организации, които работят в града/селото ви, и с такива, които се занимават с областта, в която е мисията ви. В НПО портала на ngoinfo.bg можете да търсите по населено място и област на действие (пр. околна среда, социално слаби хора, права на човека). Обяснете ясно каква мисия организирате и ги поканете да се включат, да ви помогнат с организацията и да споделят информацията за мисията ви с техни поддръжници.

КЪДЕ ДА ПОТЪРСИМ ДОБРОВОЛЦИ: ОСНОВНИ КАНАЛИ

- Социални мрежи (Фейсбук, Туитър, LinkedIn, Инстаграм, Google+ и др.);
- Приятели, колеги, съученици, състуденти;
- Имейл бюлетин – собствен или на партньорска организация;
- Собствена интернет страница или блог;
- Медии – чрез публикации и предавания;
- Обяви в интернет страниците на общини, кметства, читалища, в порталите на университетите;
- Специализирани платформи за доброволчество;
- База данни с доброволци – предишни и настоящи.

Платформи за доброволчество:

- TimeHeroes.org;
- Ngobg.info;
- Navabg.com;
- За инициативи, свързани със земеделие – Workaway, Wwoof, Helpx;

TIMENEROES МИКРОФОНД

Клубът има нужда от средства за своя инициатива?

Предлагаме ви решение.

Микрофондът на TimeHeroes е паричен фонд, който подпомага провеждането на доброволчески инициативи в България. Някои от най-страхотните доброволчески инициативи са на малки организации, неформални групи и активни граждани, които имат огромен ентузиазъм, но не разполагат с финансови ресурси. Ние се стремим да ги подкрепим, като предоставяме малки суми за покриване на основни разходи, необходими за провеждане на мисиите, като материали, транспорт и т.н.

Микрофондът предоставя между 50 и 400 лв. на мисия. Средствата за дарението трябва да послужат за конкретно обезпечаване на доброволческата инициатива с нужни ресурси, услуги и разходи, свързани с изпълнението ѝ.

Подкрепяме доброволчески мисии на месечна база. Срокът за кандидатстване е от първо до последно число на всеки месец.

При избора си прилагаме два основни критерия – потенциалния ефект на доброволческата мисия и размера на исканото финансиране. Стремим се да подкрепяме само смислени, добре организирани и със сериозен ефект върху целевата група инициативи.

Виж пълните подробности и кандидатствайте на timeheroes.org/bg/fund

Преди да си сложите геройските наметала, **има още няколко неща**, за които да помислите.

- Ако членовете на Клуба ви или някои от доброволците са **непълнолетни** и за мисията трябва да пътуват извън училище, квартала или града, трябва разрешение на родител, а понякога е необходим и пълнолетен придружител.
- Ако мисията, която замисляте, ще се случва на територията на училището или университета, може да ви е необходимо **разрешение** за ползване на стаи, зали и техника. Говорете за това предварително с директор или друг в администрацията – не чакайте последния момент.
- Трябва ли да осигурите на доброволците **храна и вода** (ако ще работят цял ден), ще покриете ли пътните им разходи (градски или организиран междуградски транспорт)? Как ще осигурите средствата?

ВРЪЗКА С ВЪНШНИТЕ УЧАСТНИЦИ

Обикновено е добра идея хората, които не са членове на Клуба, но искат да се включат в мисията ви, да могат да се запишат предварително като доброволци и да оставят свои контакти. Това е така по три причини. **Първо**, Клубът ще има представа колко хора ще се включат и така може да предвиди дали има нужда от още доброволци, как да разпредели ролите им по време на самата мисия, колко материали да подготви, дали трябва да помисли за групов транспорт и т.н. **Второ**, Клубът ще може да държи връзка със записалите се доброволци преди самата мисия, за да им прати повече информация, инструкции, в случай на промяна на плана. **Трето**, това, че са се записали, може да повиши ангажираността на доброволците спрямо мисията и да намали вероятността в крайна сметка да забравят за нея или да се откажат.

#5 ПРОВЕЖДАНЕ НА ИНИЦИАТИВАТА

ЯСНИ ЗАДАЧИ

Когато мисията започне, всеки участник вече трябва да знае ролята си и да е подготвен. (Това включва въпроси като: Какво трябва да си нося? Трябва ли да съм облечен по определен начин? За какво съм отговорен? Трябва ли да стоя на определено място? Към кого да се обърна при спешна ситуация?)

В зависимост от сложността на мисията, разпределянето на ролите трябва да сте направили по време на планирането ѝ в Клуба ви, в общуването със записалите се участници или преди самото начало на мисията с кратък ясен инструктаж на всички доброволци. За по-мощабни мисии е добре да предвидите по един член на Клуба, който да се грижи за безопасността, общуването с доброволците, които не са част от Клуба, както и за заснемането на мисията.

СНИМКИ

Ако е възможно, заснемете мисията си! Ако имате възможност, наемете професионален фотограф; ако нямате такава – просто се постарайте максимално. Когато снимате някого, както и ако смятате да публикувате снимките в социалните мрежи или другаде, получите устно разрешение за това.

Добрите снимки са важно средство за мотивация на настоящи доброволци (дават им усещане за признателност и принадлежност към общност), както и за привличане на бъдещи доброволци. Опитайте се чрез снимките да покажете, че доброволчеството при вас е приятно и смислено.

#6 СЛЕД
ИНИЦИАТИВАТА

БЛАГОДАРЯ!

Всеки обича усилията му да бъдат забелязвани. Не забравяй да благодариш на доброволците – както на членовете на Клуба, така и на другите участници в мисията, на хората, които са ви помогнали да я организирате, популяризирате и проведете. Няма как да сбъркаш с обикновеното „Благодаря“ лице в лице, по телефона или по мейл.

За да мотивираш героите да участват и в бъдещи ваши мисии, покажи им защо приносът им е бил важен и смислен.

НАЧИНИ ДА КАЖЕМ „БЛАГОДАРЯ!“

- Изкажи благодарност лице в лице, с личен мейл или с обаждане след края на инициативата.
- Направи Стена на доброволците във вашето училище, университет или офис. Закачай снимки, разкази, бележки с благодарност от хора, на които сте помогнали.
- Организирай благодарствено събитие за доброволците.

- Дай на всеки персонализирана благодарствена бележка, картичка или малък тематичен подарък.
- Изпрати на героя негова снимка от доброволческата мисия – отпечатана или онлайн.
- Публикувайте снимки и благодарности на сайта си и на фейсбук страницата си.

- Убедете местен бизнес да дари награди за доброволците ви (например книжарница, спортен магазин, кино салон, заведение, производител и т.н.).
 - Покажете лично отношение – изпращайте на най-активните си доброволци пожелания за рождениите дни.
 - Издавайте препоръки и сертификати.
-

РЕЗУЛТАТИ

Ако можеш, непременно изпрати на доброволците информация за резултатите, които са постигнати от доброволческата дейност, в която са се включили. Ако можеш да ги измериш, задачата ти е лесна – пиши им колко килограма хартия е събрала инициативата ви за рециклиране в офиса и какво ще направите със събраните средства, колко килограма храна сте сортирали в местната хранителна банка и т.н.

Ако инициативата няма видими и лесно измерими резултати, разкажи какво се е случило през деня на случването, прати снимки, линкове към публикации и репортажи в медиите, ако има такива. Ако можеш, сподели дали някой от хората, за които е била предназначена помощта ви, е казал как усилията ви са му помогнали или какъв друг ефект са имали.

ОБРАТНА ВРЪЗКА

След завършването на мисията, събери **членовете на Клуба** и обсъдете мисията. Постигна ли тя целта си? Беше ли приятна за участниците и организаторите? Има ли неща, които следващия път можем да направите различно? Търсете обратна връзка – това ще ви помогне да организирате по-ефективни инициативи, да мотивирате доброволците и да гарантирате дългосрочния им ангажимент.

Може координаторът или друг от Клуба да бъде водещ на разговора, да следи всеки да вземе думата и даването на обратна връзка да не се фокусира само върху нещата, които са се получили, или пък само върху тези, които са били проблемни. Целта на този разговор е да обсъдите опита, който сте натрупали, и да откриете нови идеи.

Ако в мисията са участвали **доброволци, които не са членове на Клуба**, дайте възможност и на тях да дадат своята обратна връзка. Помислете какво искате да разберете от тях и им задайте тези няколко въпроса на живо, по мейл или дори чрез кутия, в която могат да пуснат писмените си отговори (така могат да останат анонимни).

Не забравяйте и да **съберете точките си от мисията**. За целта всеки герой от Клуба трябва да се е регистрирал в TimeHeroes.org и да се е присъединил към Отбора на Клуба. Координаторът на Клуба изпраща линка на мисията до всички герои, които са участвали в нея. Те трябва да посетят линка и да кликнат бутона „Ще участвам!“. Готово! „Как да създам отбор“ и „Как да създам мисия“ виж в секция „Мотивация“.

КАКВИ ВЪПРОСИ ДА ЗАДАДЕМ, ЗА ДА ПОЛУЧИМ КАЧЕСТВЕНА ОБРАТНА ВРЪЗКА

Търсете обратна връзка – това ще ви помогне да организирате по-ефективни инициативи, да мотивирате доброволците и да гарантирате дългосрочния им ангажимент.

Доволни ли са доброволците от работата си с Клуба? Аспекти от работата, за които можеш да попиташ, включват предварителната комуникация; организацията на мисията; отношението на организатора към доброволците. Попитай ги и дали биха се включили отново и дали биха препоръчали на приятели да се включат като доброволци в Клуба.

И още примерни въпроси към доброволеца:

- Постигнати ли са според доброволеца целите на инициативата.
 - Какво му е харесало най-много и най-малко в работата.
 - Самооценка – с какво се е справил, с какво не се е справил.
 - Получил ли е необходимото обучение и инструкции, или чувства, че има нужда от допълнителни знания (и в кои области).
 - Смята ли, че работата му е оценена подобаващо.
 - Получавал ли е достатъчно подкрепа.
 - Какви промени би препоръчал да се направят в организацията и провеждането на инициативата.
-

Струва си да станеш доброволец и да увлечеш хората около себе си в приключения. Надяваме се този наръчник да е твой помощник в геройствата. Всякакви идеи, истории и снимки, свързани с доброволчество (или гифове с бебета животни) можеш да ни пращаш на hello@timeheroes.org.

TIME
HEROES
.ORG

Наръчника "Как да си направим доброволчески клуб" състави
Екип TimeHeroes
Графично оформление: **Илина Илиева**
Иконки от www.freepik.com